

Landskap: Småland Blekinge Upptecknat av: P. G. Pettersson
 Härad: Lerumare & Östra, m. f. Adress: Kalmar
 Socken: Lillhärda med. f. Berättat av: Karl W. M.
 Uppteckningsår: 1931 Född år 1827 i Agarum

MINNRE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör sig om hemtrövnad i yorhular och spanne-
 stugar. Det var uti den gamla tiden da man
 icke hade stora s. h. slott som arbetarne nu
 vill ha att bo uti, våra gamla delidna fä-
 fäddar som var friska bömmar, och därtill av-
 hawlingar efter de gamla gättarna och det
 gamla ertida folkett som man kallade troll
 det var ju människor på sitt vis även de
 det namnett fick dem av våra förfäddar
 därför att de var ohälsna, och kunde göra vad de ville.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

2965

MINNRE TILLFÖRLITLIGT

och bo uti bärgshuvor uti skogarna var
 som häst, samt talde varma och mätol hur
 mycknatt som häst, dät var dät folk som
 först var härskare uti dessa trakter, när så
 här kom ett annat folkslag, blev dessa kvin-
 nor tagna och bemannade av dessa s. h. troll-
 gobbar, och jättar, och fälden blev att dät
 blev ett starkt och kraftigt folkslag som
 var begärade lite mera förstånd och ville
 leva lite mera i fred och lugn och ha sig egna
 bestådar, och då först kom yarkular till he-
 ders, så dröjde dät icke länge för än man
 gjorde sig sparrastugor, och förbättrade dem
 allt mer och mer, av vilka dät finnes några
 typer hvar av de bästa av dessa sparrastugor.

inredningen var av hvarnsägade bräder
 såväl uti yonkular som uti sparrastugorna
 dät vill säga att dät var spångatt invändes
 med sådana bräder, dock ohyvelade för si dät
 viste man icke av på dän tiden vad en
 vel var för någott, män man gjorde dät
 fint för sig ändå, och i all synnerhet till
 större högtidar, tapeter fans icke tillgängliga
 på dän tiden åtmenstone icke för de fattiga
 män hvita fans till för någott skäligt pris
 även någon blå färve, till att dechoreva med
 man lagade till britan uti härmnyålän så
 sat dän i lika bra som man hade haft olya
 så ritmenade man såväl väggar, ä. tak som
 dän stora vräppisen där dän stod framme på gaveln.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

3
 2965

MINNRE TILLFÖRLITLIGT

59
dessa spisar gagnade man iske mormästare
till att mæra, lät gjorde man spälv, såväl dån
som yorskulan, och sparrastugan, och all dån inred-
ning som ju var ganska enkel, pigan i drän-
gen jäpltes åt under lediga stundar och även
på söndagar under tiden de tyänade på sina
platser, d. v. s. ett par sådana som hade bestämt
sig för att ingå yanelag efter avslutad byänst,
så att när de varit färdiga med lät hade dån
ett hem att kropa in uti, om dån dock var endast
yorskulan som de själva hade tillvärhatt, men
lät var ändå ett hätt hem för ett par fattiga
tyänsteyon, bär dikhurerades på sagda sätt efter
egen förmåga på bästa sätt uti sin fattigdom
de vita tak och väggar utmilade man med -

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4
2965

ANDRE
TILLFÖRLITLIGT

60
såsom rosor, fåglar, och andra yrbildar, och otaligt
många andra figurer, som tog sig bra ut på de
vitmenade väggarna, uti själva takspännen hängde
man ett par kransar som man tillväskade av
talleris, på vintarn, samt län och blommor av
de allahanda slag man kunde uppsöka på marken
sporgelvätt i huban pyddle man med fint huc-
katt gransis under vintern, och under sommaren
med björklöv som man repade och tärkte sporgel-
vätt med, på eftersommaren gagnade man allv
häruti hade man sig fina berättning try allv
är himachtigt och härja skolle lopporna fastna
för si på eftersommaren är lät alltid gott om
loppor och även andra insichter, och våra för
fäddar hade alltid gott om sådant obehagligt kryp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5
2965

MINDRE
TILLFÖRLITLIGT

61
och dätta brände nog till stor del bero på dät
däliga utströmme, som alltid var rådande uti deras
bostäder, som de bläder man begagnade till säng-
bläder, såsom kiståshen och färshingsfällor uti
dessa hade partarna, loppa, och lus goda jänmar
utan till att tala om vägglus i stora mängder,
män lopporna gick bra att fånga på allän, då
man skakade bläderna över dät så fastnade
dessa oöyudna yästas på dät linniga lövett var
efter man sopade hop dät och brände dät uti
spisen, och därefter fälde på med nytt sidant
löv, såsom fällor och kiståshen, bredde man ut
på myrstackar och lät myrarna plöka väsk
smakgruppen, dät var ett bra medel ty myrarna
länsade snart innehållt från dessa olöftiga myrgruppen

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2965

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

62
man fick låta en sådan pygås ligga på myr-
staken under tre dygn så var man viss om att
myrarna hade gjort sin tjänst och fått sig ett
mål, ty man vet ju att myran anfäller allt så-
dant smutt som hammar uti hannes väg, då man
tog in fällen väste man göra det ett par timmar
efter solens nedgång för att icke få myrarna med
sig hem, men man pishade ju fällen alltig då man
tog dån från staken, ty att bära hem myrarna
dät hade sina svanigheter med sig, för si då flöt-
tade myrarna hem till däm uti sin yorkeula och
då var dät icke gott att göra sig av med däm,
att döda lus och loppor uti hirtäcken och andra blä-
dar gick lämpligast med att elda uti behågnen
med normal varme, taga ut elden och lägga in -

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

2965

MINNRE TILLFÖRLITLIGT

63
MINDRE TILLFÖRLITLIGT
Inlädarna ett par timmar, och sätta för ögnidaren
så var man säker på att man var kårskapett fri
för tillfallett. vägglusen fängade man på ett helt
annat sätt. Det gick lämpligast med en s.k. vägg-
lusfjöl, sådana placerade man ett par uti sängen
längs efter sidorna på nätterna. på morgonen
tände man däm, då brände man ut däm över elden
det var ett kändigt sätt som våra förfäder hade
till att fanga vägglus med, för man aldrig kunde
gåra sig fri från de svåra kryppen uti de där yorhu-
lorna, och sparrastugorna, till att fanga flugor
uti tog man lövhvaster i hängde i takett på hvalten
och tog en fäse övar däm tidigt på morgon medan
de ännu sat i sig ut med denna fäse och slog
där mot en stier till alla flugorna voro döda.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

2965

för ser man bilden av en vägglusbröda med
alla dess små hål för vägglusen att komma sig uti
den sätter på krent inuti sängen.

väst hade man av myggen under sommartiden⁶⁴
uti de där huave bostäderna, men man hade me-
del även för att färgöra dem innan man skulle
gå till sängs. ty myggen är svårast på natten,
man måste röma ihäl dem med enersis varje
kväll, man hade en bra hög med enersis uti spi-
sen, satte upp Träpygallett i pipan så att all röken
stannade inne, gjorde ill uti risett, så gick man
ut och stängde dörren, efter en timma var alla
myggen döda så att man kunde säva långt den
natten dätta fick man upppepa varje kväll un-
der försommaren, man fick in mygg varje dag ty
man måste ha den enda dör öppen på dagen för att
få någon loft, dät enda fönster man hade och sat på
tapett var icke att öppna, och därför måste man ha loft genom
dörren.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2965

MINDRE
TILLFÖRLITLIGT

fortättning på sidan